

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 28 december 2016

1256/2016

Lag

om ändring av lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) 96 § 3 mom., sådant det lyder i lag 885/2014,

ändras 2 § 1 mom. 6 punkten, 11 § 3 mom., 43 §, 72 § 2 mom., 75 § 3 mom., 84 § 1 mom., 85 §, 86 § 1 mom., 96 a §, 97 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 114—116, 120 och 136 §, 156 § 1 mom., 158 §, 159 § 3 mom., 165 § och 215 § 4 mom. 6 punkten,

av dem 2 § 1 mom. 6 punkten, 11 § 3 mom., 72 § 2 mom., 97 § 1 mom. 1 och 2 punkten och 159 § 3 mom. sådana de lyder i lag 78/2016, 43 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 877/2015, 96 a § sådan den lyder i lagarna 885/2014 och 78/2016, 114 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 78/2016, 120 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1103/2008, 356/2010 och 78/2016, 156 § 1 mom. sådant det lyder i lag 629/2009 och 158 § sådan den lyder i lag 1429/2011, samt

fogas till 80 § 3 mom. en ny 4 punkt, i stället för den 4 punkt som upphävts genom lag 1205/2009, och till 123 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 78/2016, ett nytt 5 mom. som följer:

2 §

Centrala definitioner

I denna lag avses med

6) *oavlönad tid* den tid under vilken en arbetstagare har fått moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016), alterneringssättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002), inkomstrelaterad dagpenning eller utbildningsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000), rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991), dagpenning eller rehabiliteringspenning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015) eller lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990) eller dagpenning enligt trafikförsäkringslagen (279/1959),

1256/2016

11 §

Ålderspensionens belopp

— — — — —
En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått en arbetslöshetsförmån eller invalid- eller sjukpension.

43 §

Betalning av invalidpension och arbetslivspension retroaktivt

Invalidpension betalas inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än sex månader före månaden för ansökan om pension.

Om invalidpension beviljas retroaktivt betalas pensionen inte för den tid för vilken arbetstagaren har fått rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen.

Om invalidpension beviljas retroaktivt och det för samma tid har betalats någon annan rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner än den rehabiliteringspenning till pensionstagare som avses i 34 § i den lagen, betalas invalidpension till en arbetstagare för denna tid endast till den del dess belopp överstiger beloppet av rehabiliteringspenningen.

Om invalidpension beviljas retroaktivt såsom delinvalidpension eller full invalidpension på basis av 41 § 2 mom. och det för samma tid har betalats ut sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpension för denna tid till den del dess belopp överstiger beloppet av dagpenningen.

Vad som föreskrivs i 2 och 3 mom. tillämpas på betalning av arbetslivspension retroaktivt.

72 §

Pensionstillväxt

— — — — —
Till pension berättigar inte inkomsterna under det år under vilket arbetsoförmågan började, om den återstående tiden vid fastställandet av invalidpensionen har räknats som till pension berättigande tid på det sätt som föreskrivs i 73 §.
— — — — —

75 §

Pensionstillväxt för tid med invalidpension som upphört

— — — — —
Om arbetstagaren utöver invalidpension enligt denna lag har fått invalidpension enligt någon annan arbetspensionslag, utgör den inkomst för återstående tid som omfattas av denna lag och som hänför sig till den invalidpension som upphört samma relativa andel av de inkomster för återstående tid som hänför sig till de invalidpensioner som arbetstagaren erhållit som den andel arbetsinkomsterna enligt denna lag utgör av summan av arbetsinkomsterna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 82 och 84 §.
— — — — —

1256/2016

80 §

Oavlönad tid som berättigar till pension

— — — — —
De inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid betraktas som inkomster under det kalenderår till vilket förmånstiden hänförs. De inkomster som ligger till grund för förmånerna berättigar till pension enligt följande:
— — — — —

4) 65 procent av den lön som ligger till grund för dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar för den tid för vilken dagpenning vid smittsam sjukdom har betalats till arbetstagaren,
— — — — —

84 §

Bestämmande av pension för återstående tid på grundval av inkomst under mindre än fem år

Om en arbetstagare har arbetsinkomster som berättigar till pension endast under det år under vilket arbetsförmågan började eller året innan, beaktas vid bestämmande av inkomsten för återstående tid även inkomsterna under det år då arbetsförmågan började fram till utgången av den månad under vilken arbetstagaren har blivit arbetsförmögen.
— — — — —

85 §

Andel enligt denna lag av inkomster för återstående tid

Om återstående tid i en arbetstagares pension beaktas på basis av flera olika arbetspensionslagar, utgör inkomsten för återstående tid enligt denna lag en lika stor andel av summan av inkomsterna för återstående tid som den andel av arbetsinkomsterna enligt denna lag utgör av summan av arbetsinkomsterna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 82 eller 84 §.

86 §

Pension på tidigare grunder

Om en arbetstagare som har fått rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna beviljas invalidpension på grund av arbetsförmåga som har börjat innan två år har förflutit från det att rehabiliteringspenningsperioden löpte ut, bestäms invalidpensionen på samma grunder som den rehabiliteringspenning som beviljades först, dock utan den förhöjning på 33 procent som hänförs till rehabiliteringspenningen.
— — — — —

96 a §

Justering av efterlevandepension

Efterlevandepensionen ska justeras, om den efterlevande makens förhållanden förändras så att förutsättningarna enligt 96 § 1 mom. inte längre uppfylls.

Om en kalkylerad invalidpension har beaktats som den efterlevande makens egen pension när efterlevandepensionen minskades första gången eller om minskningen av efterlevandepensionen har gjorts i enlighet med 96 §, ska efterlevandepensionen justeras när den efterlevande maken beviljas ålderspension, arbetslivspension eller invalidpension enligt arbetspensionslagarna eller därmed jämförbara lagar.

Efterlevandepensionen ska justeras också om den invalidpension som den efterlevande maken får och som beaktats vid minskningen av efterlevandepensionen upphör och den efterlevande maken senare beviljas någon annan ny pension som inte är partiell förtida ålderspension och som bestämmelserna i 86 § om beviljande av pension på tidigare grunder inte tillämpas på.

Efterlevandepensionen justeras från den tidpunkt då pensionen enligt 2 eller 3 mom. börjar. När efterlevandepensionen minskas ska den pension beaktas som beviljats den efterlevande maken samt dessutom sådan pension som han eller hon före utgången av det år som föregick det år då den pensionen började, har tjänat in genom arbete för vilket han eller hon inte har beviljats pension.

97 §

Förmåner som dras av från pension

Från pension enligt denna lag dras det av en primär förmån som arbetstagaren fått och från familjepension en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån. Primära förmåner är

1) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 68 § i den lagen och för den dagpenning som betalas innan den övre åldersgränsen för försäkringskyldigheten har uppnåtts och som grundar sig på det skadefall som avses i den paragrafen, samt den ersättning för inkomstbortfall från vilken dragits av en arbetspension enligt 202 § 2 mom. i den lagen,

2) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 58 § i den lagen och den dagpenning som betalas innan den övre åldersgränsen för försäkringskyldigheten har uppnåtts och som grundar sig på det skadefall som avses i den paragrafen,

114 §

Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till arbetsgivaren

Om pensionskassan har beviljat en arbetstagare invalidpension eller arbetslivspension retroaktivt och arbetsgivaren för samma tid har betalat arbetstagaren lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om en arbetstagare i stället för invalidpension har beviljats ålderspension retroaktivt på det sätt som avses i 52 § 3 mom. från ingången av månaden efter den under vilken lägsta ålder för ålderspension uppnåddes och arbetsgivaren för samma tid har betalat honom eller henne lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid med arbetsoförmåga på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om pensionskassan har beviljat en arbetstagare invalidpension, arbetslivspension eller ålderspension i de fall som avses i 2 mom. retroaktivt och arbetsgivaren för samma tid har betalat honom eller henne lön för uppsägningstid i stället för lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om arbetsgivaren betalar lön till en arbetstagare för samma tid som den för vilken arbetstagaren får rehabiliteringspenning eller invalidpension och därtill anslutet rehabiliteringstillägg, betalas rehabiliteringspenningen eller invalidpensionen och därtill anslutna rehabiliteringstillägg för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om pensionskassan har beviljat en arbetstagare pension retroaktivt för samma tid för vilken arbetsgivaren har betalat lön eller motsvarande ersättning till arbetstagaren för den tid under vilken arbetstagaren i syfte att förhindra att en smittsam sjukdom sprids har förordnats att bli borta från sitt förvärvsarbete, att isoleras eller att hållas i karantän, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön eller motsvarande ersättning för samma tid.

Rehabiliteringspenningen eller pensionen och rehabiliteringstillägget betalas inte till arbetsgivaren till den del betalning med stöd av 115 § ska ske till sjukförsäkringsfonden och inte heller när arbetsgivaren med stöd av någon annan lag har fått ersättning för lön som arbetsgivaren har betalat.

Vad som i 2 mom. föreskrivs om betalning av retroaktiv ålderspension till arbetsgivaren som ersättning för den lön för sjukdomstid som betalats för samma tid, tillämpas också om arbetstagaren beviljas ålderspension i stället för arbetslivspension på det sätt som avses i 53 i §.

115 §

Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till sjukförsäkringsfonden

Om en arbetstagare har fått sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar för samma tid som den för vilken han eller hon beviljas ålderspension, betalas ålderspensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen motsvarar beloppet av den sjukdagpenning, partiella sjukdagpenning eller dagpenning vid smittsam sjukdom som har betalats för samma tid.

Om full invalidpension beviljas retroaktivt efter den primärtid som avses i 41 § 1 mom. och om det för samma tid har betalats sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen motsvarar beloppet av den sjukdagpenning eller partiella sjukdagpenning som har betalats för samma tid.

Om rehabiliteringspenning eller rehabiliteringstillägg beviljas retroaktivt för samma tid som den för vilken arbetstagaren har fått sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar, betalas rehabiliteringspenningen och rehabiliteringstillägget till sjukförsäkringsfonden till den del de motsvarar beloppet av den sjukdagpenning, partiella sjukdagpenning eller dagpenning vid smittsam sjukdom som har betalats för samma tid.

Om arbetslivspension beviljas retroaktivt för samma tid som den för vilken arbetstagaren har fått sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas arbetslivspensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen motsvarar beloppet av den sjukdagpenning eller partiella sjukdagpenning som har betalats för samma tid.

116 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten, ett organ enligt socialvårdslagen eller kommunen

Om en arbetstagare har fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) i förskott, ska pensionskassan till Folkpensionsanstalten eller till det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) på dess yrkande betala den retroaktivt beviljade pensionen till den del pensionen till sitt belopp motsvarar det förskott som har betalats på utkomststödet.

Om en kommun eller samkommun har ordnat vård eller omvårdnad på institution eller familjevård för en pensionsberättigad, ska pensionskassan på yrkande av kommunen eller

samkommunen till kommunen eller samkommunen betala den pension som den pensionsberättigade har rätt till för tiden i vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård, för att användas på det sätt som föreskrivs i 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

120 §

Utbetalningsordning för pension

Om pension ska betalas till någon annan än pensionstagaren själv på basis av denna eller någon annan lag, och två eller flera myndigheter, kommuner, anstalter eller organ eller andra instanser har rätt till den, betalas pensionen i följande ordning:

- 1) till sjukförsäkringsfonden enligt 115 §,
- 2) som obetalda försäkringsavgifter till pensionsanstalten enligt 120 § 1 mom. i lagen om pension för företagare eller till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt 28 § i lagen om pension för lantbruksföretagare,
- 3) till pensionsanstalten som återkrav av pension som betalats utan grund enligt 123 §,
- 4) till arbetsgivaren enligt 114 §,
- 5) till en arbetslöshetskassa eller Folkpensionsanstalten enligt 117 § 4 mom.,
- 6) till Folkpensionsanstalten enligt 117 § 1 eller 2 mom.,
- 7) till Folkpensionsanstalten enligt 116 § 1 mom.,
- 8) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 116 § 1 mom.,
- 9) till en kommun eller en samkommun enligt 116 § 2 mom.,
- 10) till Folkpensionsanstalten enligt 117 § 5 mom.,
- 11) en betalning utan grund av pension till en anstalt i ett EU- eller EES-land enligt artikel 72.2 i EU:s tillämpningsförfordning om social trygghet,
- 12) till en utredningsmyndighet enligt 4 kap. 2 § i utredningsbalken (705/2007),
- 13) en betalning utan grund av annan förmån än pension till en anstalt i ett EU- eller EES-land enligt artikel 72.1 och 72.3 i EU:s tillämpningsförfordning om social trygghet,
- 14) en betalning utan grund av pension eller annan förmån till en anstalt i ett land som ingått en överenskommelse om social trygghet enligt bestämmelserna i överenskommelserna om social trygghet,
- 15) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 119 §.

123 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Om pensionskassan till en pensionstagares konto i ett penninginstitut utan grund har betalat ut sådan pension eller annan förmån som hänför sig till tiden efter den månad då pensionstagaren avled, har pensionskassan rätt att av penninginstitutet få återbetalning utan dödsboets samtycke och utan återkravsbeslut.

136 §

Rättelse av ett lagkraftvunnet beslut på basis av ny utredning

Om ny utredning framkommer i ett ärende efter det att pensionskassans eller Pensionskyddscentralens beslut vunnit laga kraft ska ärendet prövas på nytt. Pensionskassan kan då bevilja en förvägrad pension eller justera en redan beviljad pension till ett större belopp. På motsvarande sätt kan Pensionskyddscentralen avgöra ett ärende som hör till dess uppgifter till en parts fördel. Även besvärnämnden för arbetspensionsärenden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller

ändringssökande. Ändring i ett sådant beslut får sökas på det sätt som föreskrivs i 125—127 §.

156 §

Pensionskassans ansvar för invalidpensionen

Pensionskassan svarar för kostnaderna för sådan invalidpension i fråga om vilken den försäkrades sammanlagda arbetsinkomster enligt denna lag och lagen om pension för arbetstagare under de två sista kalenderåren av den granskningstid som avses i 82 § uppgår till minst 12 566,70 euro. Pensionskassan svarar för kostnaderna i samma förhållande som de i pensionskassan försäkrade av denna lag omfattade arbetsinkomsternas andel utgör av det sammanlagda beloppet av motsvarande arbetsinkomster enligt de pensionslagar som nämns i 3 §, inkomsten för återstående tid som hänför sig till en invalidpension som upphört samt de i 80 § avsedda arbets- och förvärvsinkomsterna enligt 82 § 2 och 3 mom. och de i 82 § 4—6 mom. avsedda arbets- och förvärvsinkomsterna under de nämnda kalenderåren.

158 §

Pensionskassans ansvar för en pensionsdel som intjänats för oavlönad tid

För den pensionsdel som intjänats på grundval av i 80 § avsedd oavlönad tid svarar, i förhållande till de i respektive pensionsanstalt försäkrade arbetsinkomsterna, de pensionsanstalter gemensamt som sköter pensionsskyddet enligt de arbetspensionslagar som nämns i 3 §. För den andel som motsvarar de arbetsinkomster som försäkrats enligt pensionslagen för den offentliga sektorn svarar i förhållande till arbetsinkomsterna

- 1) Keva i enlighet med vad som föreskrivs om dess finansieringsansvar i 2 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Keva (66/2016),
- 2) staten i enlighet med vad som föreskrivs om dess finansieringsansvar i 1 § i lagen om finansiering av statens pensionskydd (67/2016),
- 3) kyrkans pensionsfond i enlighet med vad som föreskrivs om dess finansieringsansvar i 1 § i lagen om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionskydd (68/2016),
- 4) Folkpensionsanstalten i enlighet med vad som föreskrivs om dess finansieringsansvar i 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001).

De grunder för pensionskassans eventuella förskott och slutliga avgifter som Pensionskyddscentralens ansökan gäller samt tidpunkterna för betalning av dem ingår i de kostnadsfördelningsgrunder som nämns i 183 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

159 §

Pensionskassans ansvar för förmåner som skall bekostas gemensamt

Pensionskassans andel av de kostnader för ålderspensioner som avses i 1 mom. 1, 2 och 4 punkten, med undantag för kostnaderna för ålderspensioner som betalats som engångsbelopp i samband med invalidpension, bestäms i förhållande till de medel som är avsedda för utgifter som bekostas gemensamt. Pensionskassans andel av de kostnader för invalidpensioner som avses i 1 mom. 1 punkten, de kostnader för andra pensioner än ålderspensioner som avses i 1 mom. 2 punkten, de ovannämnda kostnader för ålderspensioner som betalats som engångsbelopp i samband med invalidpension och som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten samt de kostnader som avses i 1 mom. 3, 5 och 9 punkten bestäms i förhållande till de arbetsinkomster som är försäkrade i pensionskassan. Pensionskassans andel av de

kostnader som avses i 1 mom. 6 och 7 punkten bestäms så som anges närmare i de beräkningsgrunder som utfärdats med stöd av 4 mom. Pensionskassans andel av de kostnader som avses i 1 mom. 8 punkten bestäms på samma sätt som pensionskassans andel av motsvarande kostnader enligt 1 mom. som ska bekostas gemensamt.

— — — — —

165 §

Hänvisning till strafflagen

Bestämmelser om straff för arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri och grovt arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri finns i 29 kap. 4 a och 4 b § i strafflagen (39/1889).

215 §

Tillämpliga bestämmelser

— — — — —

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas utöver det som bestäms i detta kapitel vad som i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs i

— — — — —

- 6) 206 § om rätten att lämna ut uppgifter,
- — — — —

—————

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

Bestämmelserna i 97 § 1 mom. 1 och 2 punkten tillämpas redan från och med den 1 januari 2016.

Helsingfors den 21 december 2016

Republikens President

Sauli Niinistö

Social- och hälsovårdsminister Pirkko Mattila